

- *гібридні системи обслуговування*: штучний інтелект сприяє створенню гібридних систем обслуговування клієнтів, що поєднують в собі інформаційно-комунікаційні платформи та громадську діяльність, що значно покращує якість обслуговування громадян, зменшує час очікування та сприяє задоволенню громадськості;

- *ефективність та інновації*: штучний інтелект дозволяє вдосконалювати процеси управління, шукаючи нові підходи та розв'язок проблем; може аналізувати дані та допомагати вдосконалювати методи управління, що робить нетократію більш ефективною та інноваційною.

Зазначені аспекти та ряд інших (зменшення бюрократії, колегіальність, моніторинг управлінських рішень, забезпечення цифрової грамотності, впровадження рішень тощо) доводять важливість штучного інтелекту, який відкриває низку можливостей для вирішення нагальних питань у публічному управлінні.

Література:

1. Storozhenko L.H. Netocratic vector of formation of public administration in the information society. Modernization of the system of public management and administration in Ukraine: the experience of the Republic of Latvia : Scientific monograph. Riga, Latvia : Baltija Publishing, 2023. P. 99–114.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-343-2-10>

МІГРАЦІЙНА ПОЛІТИКА ЄС ТА ОРІЄНТИРИ ДЛЯ УКРАЇНИ

Ткач Д. В.

аспірант

*Державного університету інтелектуальних технологій і зв'язку
м. Одеса, Україна*

XXI століття ознаменувало епоху глобальної міграції, яка все більше впливає на внутрішню та зовнішню політику національних держав, міждержавні відносини, а також визначає та формує міграційну політику.

Незважаючи на те, що міграція завжди мало місце, починаючи з давніх часів, проте у глобалізованому світі вона стала фактом життя усіх і проблемою для урядів. Тому важливим є розуміння міграції, а також того, як вона змінюється у міжнародному масштабі, якими можуть бути її наслідки.

Попри те, що моделі міжнародної міграції пов'язані із соціальними, економічними та геополітичними процесами, що розвивалися протягом поколінь, якщо не сотень років, останні досягнення в галузі транснаціональної комунікації відкривають більше можливостей для ширшої різноманітності у міграційних процесах.

Очевидно, що така важлива складова інтеграційних процесів як пересування людей є предметом спільних політичних рішень Європейського Союзу. Вони стосуються як ситуації всередині ЄС, так і його міграційних відносин із третіми країнами.

Для України міграційна політика об'єднаної Європи становить подвійний інтерес. По-перше, ЄС є важливим партнером нашої держави з обміну населенням, куди спрямовується численний міграційний потік. На території Євросоюзу, передовсім у сусідніх країнах, а також в країнах Південної Європи, працюють, навчаються, проживають численні українці. Другий аргумент на користь практичного і теоретичного значення вивчення міграційної політики Євросоюзу пов'язаний з євроінтеграційними намірами України. Адже, крім іншого, інтеграція до ЄС передбачає досягнення відповідності європейським стандартам також і у сфері міграційного законодавства та менеджменту.

На сьогодні основними факторами формування міграційної політики ЄС, крім міграційного тиску із-зовні, є демографічна ситуація (старіння населення), що склалася в більшості європейських країн, та потреби ринку праці. У короткотерміновій перспективі певну роль відіграли також реалії фінансово-економічної кризи, наслідки якої досить болючі, особливо для деяких членів ЄС. На внутрішню європейську мобільність вплинуло розширення складу Євросоюзу останнього десятиліття, в основному за рахунок країн, які за рівнем життя та заробітків суттєво поступалися «старим» членам ЄС.

Попри труднощі розробки нової програми дій ЄС у сфері міграції, необхідність спільної міграційної політики не ставиться під сумнів. Адже до Європейського континенту спрямовані потужні міграційні потоки, хоча під час фінансово-економічної кризи масштаби імміграції скоротилися, проте й виїзд з європейських країн був значно меншим, ніж очікувалося. В Європі проживає численне населення, яке прибуло сюди з інших країн і регіонів,

Хоча в найближчі роки, поки економіка Європи переживає труднощі, потреба у додаткових робочих руках з-за кордону буде мінімальною, проте, враховуючи демографічне старіння, вона все ж невідворотно зростатиме. Крім того, конкуренція за таланти в світі посилюватиметься.

Дана ситуація викликана зростаючою конкуренцією за таланти та обмеженими можливостями регіонів-відправників (також і окремих країн-членів ЄС) щодо створення для них привабливих умов.

Місцеві та регіональні органи влади країн-членів ЄС (регіонів-відправників) змушені вживати ефективних заходів щодо усунення соціально-економічних наслідків, які були спричинені значною втратою талантів або відтоком мізків [1]. Зазначалося, що для подолання цих наслідків може знадобитися формування відповідної політики та заходів для збереження, залучення або повернення високоосвіченої робочої сили, близько третини якої (32%) були у віковій групі 15–34 років. Більша частина цієї групи мігрантів прямує до Німеччини та Великобританії. Основними країнами походження є Румунія, Польща, Італія та Португалія [1].

Що стосується чисельності українських студентів за кордоном, то вона особливо швидко зростала, починаючи з 2014 року. У період з 2014 по 2019 роки найбільше українських студентів у 2019 р. навчалося в Польщі – 26,9 тис., у Німеччині 6,3 тис., у Чехії – 3,2 тис., Словаччині – 2,9 тис. [2].

Водночас навчання за кордоном найчастіше розглядається українською молоддю **як етап до працевлаштування**. За окремими даними, лише 10–20% українців, які навчаються за кордоном, планують повернутися до України.

Як бачимо, міграційна політика ЄС стосовно відтоку мізків ілюструє проблему, яка склалася в ньому, особливо в окремих його регіонах, у питаннях, що стосуються освітньої та академічної міграції. В контексті цього, а також враховуючи те, що відтік мізків став особливо чутливою проблемою для України спочатку 2022 року, коли значна частина молоді змушена була емігрувати в Європу, перед Україною стоїть надзвичайно важлива задача щодо внесення суттєвих змін в міграційну політику.

Говорячи про майбутнє світової спільноти, необхідно звернути особливу увагу на ставлення громадян та урядів різних країн до мігрантів і в цілому до міграційного процесу. У цьому контексті стає зрозумілим, що найбільший вплив на формування правильного підходу до суспільної проблеми мають ЗМІ, які формують суспільно-політичний порядок денний.

Література:

1. Addressing brain drain: The local and regional dimension. Commission for Social Policy, Education, Employment, Research and Culture. <https://cor.europa.eu/en/engage/studies/Documents/addressing-brain-drain/addressing-brain-drain.pdf>
2. UNESCO. Education: Inbound internationally mobile students by country of origin <http://data.uis.unesco.org/index.aspx?queryid=3806>